

GEOGRAFSKO DRUŠTVO HRVATSKE

LA SOCIÉTÉ DE GÉOGRAPHIE DE CROATIE

SASTANCI GEOGRAFSKOG DRUŠTVA HRVATSKE U SKOL. GODINI 1961/62.

9. X 1961. Stručni sastanak na kome je prof. A. Blanc (Nancy) održao predavanje »Maroko«
16. X 1961. Opći sastanak na kome su prikazani filmovi iz serije Zemlja i ljudi
23. X 1961. Stručni sastanak s predavanjem prof. J. Roglića »Njemački geografski kongres 1961.«
30. X 1961. Opći sastanak na kome je J. Riđanović održao predavanje: »Najkisovitiji predjeli Jugoslavije«
6. XI 1961. Stručni sastanak s predavanjem prof. A. Jahn (Wroclaw). »Aljaska«
13. XI 1961. Komemorativni sastanak u spomen preminulog prof. M. Šenoe počasnog člana GDH-a
20. XI 1961. Opći sastanak na kome je dr. M. Friganović podnio izvještaj o održanom VI kongresu geografa Jugoslavije
27. XI 1961. Sastanak nastavne sekcije s predavanjem prof. R. Bičanića »Djmovi iz Meksika«
4. XII 1961. Stručni sastanak na kome je prof. J. Roglić održao predavanje »Razvoj Cvijićeve misli o kršu«
11. XII 1961. Sastanak nastavne sekcije s predavanjem S. Žuljića »Stanovništvo Narodne Republike Hrvatske 1953—1961. godine«
18. XII 1961. Opći sastanak na kome je inž. F. Gašparović govorio o svojim dojmima iz Gvineje
25. XII 1961. Veče slobodnih saopćenja s prikazom dra T. Šegote »Atlas ekonomske razvijenosti zemalja svijeta«
8. I 1962. Stručni sastanak s predavanjem dra V. Rogića »Geografski profil Venecija—Toskana«
29. I 1962. Godišnja skupština kojoj su prisustvovali 94 člana (37 iz Zagreba, a 57 iz ostalih centara)
30. I 1962. Zimski semestar s programom:
  1. Prof. J. Roglić, Razgovor o Švedskoj
  2. S. Žuljić, Karakteristike najnovijega kretanja stanovništva FNRJ
  3. A. Cvitanović-B. Bauer-V. Jurin, Koncepcije novih udžbenika geografije, završnih ispita u srednjoj školi i aktivni oblici u nastavi geografije
31. I 1962.
  4. Dr V. Rogić, Terenska nastava u nastavi geografije
  5. Dr T. Šegota, Kriteriji za određivanje gospodarske razvijenosti zemalja svijeta
  6. J. Riđanović, Transformacije pejzaža na primjerima pojedinih djelova Južne Amerike
  7. Dr V. Blašković, Ekonomsko-političke grupacije u svijetu
12. II 1962. Opći sastanak na kome su I. Crnolatac i inž. Magdalenić iznijeli svoje dojmove iz potresnog Makarskog primorja
19. II 1962. Stručni sastanak na kome je dr V. Rogić održao predavanje »Srednja Švedska«

26. II 1962. Opći sastanak s prikazivanjem filmova »U zemlji medvjeda« i »Na otoku Tuljana«
5. III 1962. Stručni sastanak s predavanjem dra T. Šegote »Neki noviji rezultati istraživanja Antarktika«
12. III 1962. Veće slobodnih tema s obavještenjima J. Ridanovića (Rezultati najnovijih istraživanja Arktika) i R. Pavića (Columbo plan)
19. III 1962. Stručni sastanak s predavanjem dra M. Friganovića »Neki problemi naših otoka«
2. IV 1962. Opći sastanak na kome su prikazani naučno-popularni filmovi
9. IV 1962. Stručni sastanak s predavanjem prof. P. Gurerine »Pogled na probleme suvremene Afrike«
16. IV 1962. Opći sastanak s izlaganjem inž. V. Thallera »Dojmovi iz Oxforda«
23. IV 1962. Sastanak nastavne sekcije na kome je P. Kurtek održao predavanje »Dojmovi iz Sudana«
6. V 1962. Veće slobodnih tema s prikazivanjem filma »Na Japana«
14. V 1962. Opći sastanak s predavanjem dra B. Kesića »Dojmovi iz Tanganjike«
21. V 1962. Stručni sastanak na kome je prof. I. Horvat održao predavanje »Novi pogledi na geobotaničku regionalizaciju Evrope«

M. Friganović

KOMEMORATIVNA SJEDNICA PROF. DRU MILANU ŠENOI

Dne 13. XI 1961. održana je u dvorani Geografskog zavoda PMF-a komemorativna sjednica u povodu smrti prof. dra Milana Šenoe, sveučilišnog profesora u miru i počasnog člana Geografskog društva Hrvatske. Pred punom predavaonicom u kojoj su se okupili mnogi članovi Geografskog društva i učenici preminulog odana je dužna počast jednom od istaknutih hrvatskih kulturnih i naučnih radnika. Poslije sućutnog izlaganja prof. dra Josipa Roglića i doc. dra Vladimira Blaškovića prisutni su minutom šutnje još jednom izrazili svoje poštovanje prema čovjeku kojeg je Predsjednik FNRJ odlikovao za njegovo životno djelo.

M. Friganović

GODIŠNJA SKUPŠTINA GEOGRAFSKOG DRUŠTVA HRVATSKE

Dne 29. I 1962. održana je godišnja skupština društva u dvorani Geografskog zavoda PMF-a. Prisustvovalo je 135 članova (60 iz Zagreba a 75 iz vana). Skupština je započela radom u 8,30 sati a zaključena je bila u 13,30 sati istog dana. Dnevni red je bio ovaj:

1. uvodna riječ predsjednika prof. dra Josip Roglića,
2. izvještaj tajnika, blagajnika i nadzornog odbora,
3. diskusija i sugestije,
4. razno.

Radno predsjedništvo sačinjavali su: prof. dr Josip Roglić, Nikola Stražić (Rijeka), Branka Bauer, Radovan Jadrašić (Varaždin) i Ante Asanović (Split). Zapisnici: dr Mladen Friganović i Miljenko Počakal a ovjerovitelji: Alfonso Cvitanović i Nevenka Buban.

Poslije izvještaja razvila se diskusija u kojoj su sudjelovali: A. Cvitanović (Zagreb), J. Roglić (Zagreb), P. Kurtek (Zagreb), B. Vidović (Buje), N. Stražić (Rijeka), B. Bauer (Zagreb), Z. Prodan (Zagreb), A. Belavić (Duga Resa), Z. Matasović (Karlovac), V. Blašković (Zagreb), O. Suknajić (Osijek), N. Ljubešić (Nova Gradiška) i M. Friganović (Zagreb).

Uvodna riječ predsjednika

Opet su članovi GDH na okupu da rasprave bilansu godišnjeg društvenog rada, utvrde da li smo zadovoljili svojim obavezama i pošli naprijed ili samo zastali a možda i nazadovali. Društvo živi od rada i podrške svog članstva koje mora biti budno i svjesno svoje odgovornosti, te ne dozvoliti da u zajednici prevladaju nerad i neodgovornost. To je i razlog zašto GdH održava godišnje skupštine, na kojima

treba otvoreno raspraviti društvene probleme i utvrditi najbolji oblik daljeg rada, u kome će se svaki pojedinac što svesrdnije zalagati. Moja je obaveza da ovaj duh otvorene i drugarske diskusije iniciram.

Današnja skupština je naročito značajna, jer se održava u 15 godini društvenog postojanja. Iako je to skroman jubilej, obzirom da druga društva već slave 150 godišnjice, on je za nas osobito značajan. Ova razlika nas podsjeća, kako je u našoj sredini teško došlo do organiziranog društvenog rada. Potsavlja se pitanje da li smo te specifične poteškoće prebrodili. To treba da ocijeni svaki od nas — sa svoje strane mislim da nismo. Štetne pojave osobne samovolje i nepoštivanje društvenih obaveza i prava škode našoj zajednici a nužno i onome koji tako postupa. Ono što možemo skupa nije mogao, ne može i neće moći pojedinac. Problem razvitka, koji je u svijetu danas tako akutan suštinski je pitanje lojalnog društvenog odnosa. Ta istina danas postaje sve jasnija njenog značenje mogu geografiji naročito sagledati i na to druge upozoriti.

Kroz 15 godina postojanja uhvatilo je naše društvo čvrste korijenje i uvjereni smo da kontinuitet njegova rada ne može doći u pitanje. Među stručno-naučnim društvima u zemlji i inozemstvu stekli smo zavidan ugled i povjerenje.

Tradicionalne manifestacije rada: redoviti sastanci semenari i publikacije već su uhodane. Ali gledajmo istini u oči, sve nije onako kako bi željeli i kako bi trebalo da bude. Znatno su popustili oduševljenje i učestvovanje članstva. Čuju se glasovi: koja mi korist od društva? Drugi kažu da imaju korisniji posao. Imo tendenciju da se društvo podredi grupnim pa i osobnim interesima. Sve ukazuju da se u našoj sredini društveni rad teško afirmira, a to je opasno za našu struktu i za nas.

Molim da pažljivo saslušate izvještaje Upravnog i Nadzornog odbora, stvorite vlastiti sud, tražite razjašnjenja, lojalno povlačite zaključke i iznesete prijedloge. Vaše društvo će vrijediti toliko koliko ga vi podržite.

Broj članstva, mjesto da raste, stagnira ili čak opada. Kao da se na geografe vraća stari nematički stručnog neinteresiranja i apatije. Inspekcije i stručni ispit pokazuju da mnogi ne uzimaju ni ono što im društvo pruža kao gotovo bilo na sastancima ili kroz publikacije. Treba imati u vidu da geograf govori o problemima općeg interesa i u skladu s time greške pojedinaca imaju najširiji odjek i škode svima. Mi možemo biti ili cijenjeni potrebeni ili suvišni odbačeni. Izbor ne ovisi o našim željama već o našem radu — zadaća je društva da tu spoznaju širi i olakša svladavanje poteškoća.

Nastavnici čine većinu našeg članstva a nastava je naše glavno praktično polje, to je dobro i to treba da ostane. Preko nastave imamo mogućnost da dodemo u dodir i utječemo na generacije, koje će o našem predmetu i o nama suditi onako kako smo mi to zasluzili. Uspješna nastava otvoriti će i nova praktična polja.

GdH je geografskoj nastavi posvećivalo najveću pažnju i Nastavna sekcija je najbitniji ograničak društva. Nažalost, rad nastavne sekcije u protekljoj godini je gotovo zamro. Opravdavanje da se to može zamijeniti drugim formama rada unutar birokratske sheme je neuspjelo uvjeravanje samog sebe. Slabljenje položaja u nastavnom planu bila je posljedica takvog postupka i djelomični popravak je postignut ponovnim angažiranjem društvenog potencijala.

Ovaj seminar je posebna manifestacija naše aktivnosti na nastavnom polju. Ovdje ste u većem broju i sa različitih strana, dobro poznajete svoje probleme, tražite efikasne načine njihova rješenja i prema tome dajte prijedloge, za koje se treba i osobno angažirati.

Društvo je svojim skromnim sredstvima i moralnim kapitalom stvorilo osnovu i organiziralo rad Speleološke sekcije. Ugovoreni angažmani omogućavali su stručno izobražavanje, skromnu materijalnu naknadu mlađim istraživačima i razvijanje istraživačkog rada koji je tako potreban našoj sredini. Na žalost sukob osobne samovolje i nužne društvene kontrole doveo je ovu značajnu aktivnost na mrtvu točku, a sređivanje stanja donijelo je nepotrebno opterećenje Upravnom i Nadzornom odboru.

Sve jače angažiranje profesionalnih geografa u različitim ustanovama i službama nameće potrebu da se tome posveti što veća pažnja, osiguraju stičene pozicije i otvore nove mogućnosti. Sekcija profesionalnog geografa je potreba našeg društva kojoj treba što prije udovoljiti.

Zalaganjem izvjesnog broja članstva i primjernom štednjom naše novčane prilike su dovedene do takvog stanja da osiguravaju društvenu aktivnost. Raspoloživa

sredstva omogućuju da izbjegnemo skupe sporove sa tiskarama. Ali je neophodno potrebno da društvo uloži izvjesna sredstva za nabavu osnovnog inventara i opreme i da na odgovarajući način nagradi one koji obavljaju različite poslove za društvo. Povezan rad sa izdavanjem »Geogradskog horizonta« omogućuje najracionalniju upotrebu novčanih sredstava.

Kada bi se naše članstvo u većem broju založilo u dobivanju novih i dobrih članova, raspačavanju društvenih publikacija i jačanju društvenog ugleda — ono bi direktno i indirektno pojačalo prihode i ojačalo materijalnu osnovu društva. Rasprava o ovom pitanju važan je zadatak ove skupštine.

Naši ogranci su već dosta brojni ali njihov rad je neuvedenačen. Ogranci ovise o zalaganju pojedinaca i sa strahovanjem gledamo da li će se rad nastaviti, ako dove do osobne promjene. Ogranci u Splitu i Rijeci uuhvatili su čvrste korijenje i utvrdili forme svog rada ostali su još u neizvjesnosti. Iskustvo sa ograncima dobro ilustrira, koliko je u društvenom radu važan osobni momenat — problem društva je problem članstva. Dobro članstvo je najveća garancija za uspjeh društva — na nama je da pokażemo da li smo sposobni da razvijamo svoje društvo. To je ne samo stručno već i nacionalni interes.

Pozivam članstvo da sa pažnjom sasluša godišnji izvještaj te da diskusijom i prijedlozima stvori osnovu za brzi i potpuniji razvitak našeg društva u razdoblju nakon 15 godina njegova postojanja. Veća aktivnost i mobilizacija članstva su nam naročito potrebiti u ovom razdoblju, kada smo nosioci zajedničke aktivnosti jugoslavenskih geografa i predstavljamo ih prema međunarodnoj centrali. Ovaj period naše trogodišnje aktivnosti treba da se u 1984. godini završi Kongresom jugoslavenskih geografa u Hrvatskoj, kada treba pokazati da smo sposobni ostvariti ono što smo od drugih očekivali. O nama ovise ugled našeg društva i naše stuke, a to znači pravi interes svih nas — s tom konstatacijom otvaram današnju skupštinu.

Izvod iz tajničkog izvještaja

Rad u društvu nastavio se u protekloj godini uglavnom ustaljenim oblicima i ritmom u duhu sugestija na prošloj skupštini. Međutim, dogodilo se u našem radu i jedan veoma osjetljiv poremećaj. Gubitak prof. dra Ive Rubića I potpredsjednika društva pao nam je teško i to se osjećalo u našem radu, posebno na sjednicama upravnog odbora i na našim plenarnim sastancima.

Rješavajući tekuća pitanja upravni se odbor sastao 14 puta, u pravilu svakih 15 dana. Problemi su rješavani bez članova upravnog odbora N. Stražičića i T. Jagatića kojima nije bilo moguće dolaziti na sjednice iz Rijeke i Varaždina. Od rujna 1961. god. nije bilo ni dra I. Crkvenića koji je otišao na usavršavanje u inozemstvo. Stoga su učinjene u odboru neke privremene izmjene. Zbog neslaganja s upravnim odborom dao je ostavku I. Baučić, tajnik speleološke sekcije društva. Ostavka je prihvaćena i na njegovo je mjesto kooptiran Zlatko Peponik. Aktivnost društva razmotrena je zatim ovim redom: članstvo, redovni sastanci, nastavna sekcija, speleološka sekcija, publikacije, vanjska suradnja i prigodne manifestacije.

Od osnutka društva do danas registrirano je ukupno 898 članova (392 iz Zagreba a 506 iz ostalih mjesta). Međutim, stvaran broj članova je mnogo manji! Kreće se oko 300 onih koji redovito plaćaju članarinu i dobivaju glasnik.

Redovnih plenarnih sastanaka s predavanjima, prikazivanjem naučno-popularnih filmova i slobodnim temama održano je ukupno 25. Izrazito su dominirali sastanci s naučnim predavanjima. Istaknut je problem uskog kruga predavača i to valja popraviti. Zapaženo je gostovanje stručnjaka iz SSSR-a (N. Leontjev i I. Buljavin), iz Poljske (A. Jahn, Kondracky) i Francuske (A. Blanc).

U radu nastavne sekcije zapaženo je stanovito popuštanje, jer od 8 sastanaka, koliko je bilo predviđeno za tu svrhu, održana su svega tri.

To je donekle posljedica rada na dva kolosijeka, u stručnom centru i ovdje. Na to su utjecale i stanovite personalne promjene. Ipak važno je istaći zalaganje pojedinih članova nastavne sekcije u organiziranju i izvođenju terenskih izlazaka (Zagorje, Medvednica, Kordun i Banija) i zimskog seminarra. Opoža se dakle potreba organske suradnje nastavnog centra za geografiju i našeg društva. Ta suradnja je ranije bila gotovo idealna.

I rad speleološke sekcije je znatno oslabio u usporedbi s ranijim godinama. U 1961. u okviru društva nisu vršena nikakva istraživanja. Razlog još nije sasvim preciziran, ali je potrebno što prije o tome raspraviti.

Ogranci su nastavili tradiciju. Najaktivniji je onaj u Rijeci, zatim Splitu, Varaždinu, Bjelovaru, itd. Izvještaje su poslali predstavnici 8 od ukupno 10 ogranaka koliko ih za sada ima naše društvo. Prikaz rada tih ogranaka nije potpun zbog isto tako nepotpunoga izvještaja koji su upravi društva poslani.

Publikacije su smanjile zaostajanje u izlaženju. Ovu skupštinu dočekujemo s dva nova broja glasnika (21. i 22.) a u prelomu je i br. 23 (1961). Znači da je zaostajanje malone likvidirano. To je rezultat izuzetnog napora uredništva na čelu s predsjednikom društva. Sto se tiče Geografskog horizonta on postaje sve traženiji i poznatiji. Već izlazi u sedam tisuća primjeraka i sve se rasproda.

Pored navedenih aktivnosti društvo je nastavilo suradnju s ostalim društvima i organizacijama. Tu je suradnju potrebno još više razviti u iduće tri godine, jer smo domaćini i organizatori predstojećeg VII kongresa geografa Jugoslavije. Od 1961—1964. je u našem centru i sjedište Saveza geografskih društava Jugoslavije što također nameće bolju i širu suradnju svih nas u pitanjima od interesa za geografiju i geografe.

Važno je istaći proslavu 20. godišnjice Narodne revolucije. Naše je društvo obilježilo izlaskom na teren ustaničke Banije i Korduna, te predavanjem geografa i borce tih krajeva, člana našeg društva Tome Žalca.

U povodu 80-godišnjice života i 60-godišnjice rada akademika Pavla Vujevića naše ga je društvo izabralo za svog počasnog člana. To je mala naknada i priznanje za njegov dug i plodan naučni i odgojni rad na polju geografije.

Na kraju izvještaja istaknuta je potreba svestrane izmjene gledišta i iskustava kako bi rad u buduće bio još bolji, osobito stoga jer naše društvo iduće godine slavi petnaestgodišnjicu svog opstojanja.

M. Friganović

Izvještaj nadzornog odbora podnio je predsjednik dr Zvonimir Dugački naglašivši da znatan dio upisanih članova ne ispunjava redovito svoju dužnost, osobito u pogledu plaćanja članarine. S druge strane ima mnogo onih koji su veoma redoviti u vršenju svojih obaveza, ne samo u društvu nego i van njega. Takvu bi aktivnost bilo poželjno registrirati u društvenom glasilu. Zatim je konstatirana stanovita stagnacija u radu nastavne sekcije što se dovodi u vezu s osnivanjem stručno-pedagoškog centra za geografiju u Zagrebu gdje se ta aktivnost počela razvijati. U tom pogledu se nameće pitanje koordinacije i to je svakako jedan od zadataka upravnog odbora. Zapaženo je također da speleološka sekcija također slabije radi, što je posljedica stanovitih propusta u ranijem radu. Problem je u unutrašnjoj kolaboraciji i to treba raščistiti. Stvar je za sada u diskusiji, ali će do iduće glavne skupštine to trebati svakako riješiti. U toj stvari Nadzorni je odbor u kontaktu s upravnim odborom i prati njegov rad.

M. Friganović

ZIMSKI SEMINAR

Redoviti dvodnevni zimski seminar za nastavnike geografije održan je u organizaciji Geografskog društva Hrvatske 30. i 31. siječnja 1962. godine. Seminar je održan u dvorani Geografskog zavoda PMF-a, Marulićev trg 19/II u Zagrebu. Zajedalo se u jutro i poslije podne oba dana. Prisustvovalo je ukupno 156 nastavnika i profesora geografije iz svih krajeva NRH i van nje (63 iz Zagreba). Predavanja su bila veoma zanimljiva, osobito nakon izlaganja grupe referenata o koncepciji novih udžbenika i završnim ispitima u srednjoj školi (vidi program seminara u prilogu »Sastanci Geografskog društva Hrvatske«). Relativno loše vrijeme i slaba vidljivost omela je potpunu realizaciju dijela programa koji je bio vezan uz terenski izlazak u periferne dijelove i neposrednu okolicu Zagreba.

M. Friganović

OGRANAK GEOGRAFSKOG DRUŠTVA HRVATSKE U RIJECI

Rad Ogranka u Rijeci odvijao se i u toku ove školske godine po utvrđenoj praksi. Održano je sedam redovitih mjesecnih sastanaka, a u suradnji sa Zavodom za Školstvo NOK Rijeka organiziran je jednodnevni seminar za nastavnike geografije iz cijelog kotara.

Održani su slijedeći sastanci:

5. X 1961. donesen je plan rada za školsku godinu 1961—62. (Tretiranje stručne i nastavne problematike, terenski izlasci, suradnja sa Zavodom za Školstvo NOK).
2. XI Diskusija s prošlogodišnje mature (teme iz geografije).
7. XII N. Stražić — Politički i ekonomski problemi Bliskog Istoka, uz diskusiju.
4. I 1962. Informacije o stručnoj literaturi na bazi »Geografskog glasnika« br. 22. i br. 23.
1. II Ž. Kamenar — Izvještaj o Godišnjoj skupštini društvene središnjice u Zagrebu i informacije o radu zimskog seminara.
1. III Razgovor o predloženim temama i organizaciji nastave geografije u razredu gimnazije.
5. IV Prikazivanje novih dijafilmova. Dogovor za organizaciju seminara u suradnji sa Zavodom za Školstvo.

8. V. održan je seminar kojemu je prisustvovalo oko 50 nastavnika geografije osnovnih i srednjih škola sa područja kotara Rijeke. Na seminaru su tretirane slijedeće teme:

- J. Sić — Nastavna problematika na Zimskom seminaru u Zagrebu.
 Ž. Kamenar — Organizacija i izvođenje geografskih ekskurzija.
 N. Stražić — Ekonomski grupacije u svijetu.
 J. Sić — Informacije o novoj stručnoj literaturi.

Poslije žive diskusije zaključeno je da se ovakvi seminari održavaju ubuduće bar dvaput godišnje i da se nastoji organizirati izlaska na teren kotara. Predstavnici Zavoda za Školstvo, koji su prisustvovali seminaru obećali su svoju podršku i materijalnu pomoć u organizaciji ovakvih izlazaka.

N. Stražić

OGRANAK GEOGRAFSKOG DRUŠTVA HRVATSKE U SPLITU

U toku školske godine 1961—62. sadržaj rada bio je slijedeći:

9. X 1961. Sastanak Nastavne sekcije, na kome se diskutiralo o programu za VIII razred osnovne škole i o obradi komune u školi.
27. XI Stručni sastanak na kome su učesnici VI-kongresa geografa Jugoslavije podnijeli izvještaj o radu i zaključcima Kongresa (M. Bilić, F. Martinis, K. Derado).
26. XII Stručni sastanak na kome je F. Martinis održala predavanje »Ljubljana i Ljubljanska kotlina«, a K. Derado održao je predavanje »Podravje«.
6. II 1962. Stručni sastanak na kome je A. Asanović održao predavanje: »Industrija cementa u Dalmaciji«.
6. III Sastanak Nastavne sekcije s osvrtom na novi udžbenik za VI razred osnovne škole »Naš svijet« (razgovor)
3. IV Opći sastanak radi dogovora i organiziranja dvodnevnog seminara za nastavnike kotara Split.
- 8.—9. V Seminari za nastavnike geografije kotara Split. Seminaru je prisustvovalo 42 nastavnika. Materijalnu pomoć dao je zavod za Školstvo kotara Split. Uz pomoć Urbanističkog zavoda kotara Split organizirana je izložba u prostorijama gdje se održavao seminar: Geografske karakteristike područja kotara Split. Prvi dan održana su ova predavanja:
 a) K. Derado: »Regionalna-geografska problematika Jugoslavije,
 b) B. Ivačić: »Primjer obrade Jadranskog primorja u osnovnoj školi.

- c) K. Mašina: Primjer obrade energetike Jugoslavije u osnovnoj školi.
 d) K. Derado: »Organizacija terenske nastave« Drugi dan učenici seminara su pod stručnim vodstvom K. Derado obišli područje Primorskih i Srednjih Poljica i posjetili su HE »Split« u Omišu.

U dnevoj štampi i naučnim publikacijama suradivali su A. Jutrović, A. Bulić i K. Derado.

O. Flego

OGRANAK GEOGRAFSKOG DRUŠTVA HRVATSKE U KARLOVCU

Ogranak Geografskog društva Hrvatske u Karlovcu u toku školske godine 1961/62. održao je 6 sastanaka. Na svom prvom sastanku 12. IX 1961. godine donesen je rad društva. U mjesecu listopadu detaljno su razrađeni nastavni planovi za osnovne i srednje škole. Na trećem sastanku koji je održan u mjesecu studenom održano je predavanje »Nafta u svjetskoj privredi«. Predavač je bila drugarica Vadjan Blaženka. Četvrti sastanak održan je 12. II 1962. godine, a na tom sastanku su drugarica Matasović Zlata i drug Belavić Petar podnijeli izvještaj sa seminarima za nastavnike geografije koji je održan krajem siječnja u Zagrebu. Naš peti sastanak održan je 5. VI 1962. godine na kojem je drugarica Kustec Mira održala predavanje o industriji Karlovca. U mjesecu svibnju bila je planirana stručna ekskurzija uz prigodno predavanje, ali se zbog nedovoljnog broja članova nije mogla ostvariti. U VI mjesecu donesen je plan rada za slijedeću školsku godinu.

Na sastanke je redovito dolazio 10 do 15 članova što je znatno bolje nego ranijih godina.

U narednoj školskoj godini Ogranak u Karlovcu je planirao 9 sastanaka. Zavod za školstvo u Karlovcu zainteresiran je za rad stručnih društava, te će njihov rad u zavisnosti od programa rada pojedinog društva i materijalno pomoći, te vjerujemo da će se plan rada za školsku godinu 1962/63. u potpunosti ostvariti.

V. Čereki

OGRANAK GEOGRAFSKOG DRUŠTVA HRVATSKE U ŠIBENIKU

Ogranak u Šibeniku radio je tokom 1961/62. godine znatno bolje nego prošle. Održano je ukupno sedam sastanaka. Prisustvovalo je prosječno 8 do 12 članova iz Šibenika. Tematika je bila različita. Nekoliko puta prikazani su nastavni filmovi iz geografije u suradnji sa Zavodom za školstvo. Dva sastanka bila su posvećena analizi i diskusiji o testovima znanja iz geografije. Ogranak je uz suradnju svih članova izradio popis tema iz geografije za ispit zrelosti u gimnaziji.

A. Kalogjera

OGRANAK GEOGRAFSKOG DRUŠTVA HRVATSKE U VARAŽDINU

Na inicijativu nastavnika i profesora geografije u zajednici sa Zavodom za školstvo u Varaždinu je 8. siječnja 1962. god. ponovno počeo radom Ogranak društva. Istog je dana održana osnivačka skupština na kojoj je izabran slijedeći odbor: Predsjednik Jandrišić Radovan, tajnik Crnjak Ivana, blagajnik Juričić Vesna. Tom je prilikom prof. Cvitanović Alfonso održao predavanje o korištenju novog udžbenika »Naš Svet« za osnovne škole. Za mnogobrojne prisutne geografe prikazana su 2 nastavna filma.

Nakon osnivanja, Ogranak u Varaždinu bio je aktivan. Održano je nekoliko sastanaka i predavanja:

Uz finansijsku pomoć Zavoda za školstvo održan je stručni sastanak u Ivancu 19. III 1962. Na sastanku su iznijete slabosti u znanju učenika I stupnja pri prelazu u II stupanj školovanja. Šimović Mihajlo je demonstrirao upotrebu magnetofona u nastavi geografije u osnovnim školama. Govorilo se o podizanju kvalitete nastave geografije, korištenjem što raznovrsnijih nastavnih sredstava i pomagala, kao i upotreba postojeće geografske literature u školama I i II stupnja. Zaključeno je da se što veći broj nastavnika geografije kotara učlani u Geografsko društvo.

Time će se popularizirati Geografski horizont i Glasnik. U diskusiji sudjelovali su brojni nastavnici iznoseći probleme i primjere u cilju poboljšanja nastave geografije u školama I i II stupnja. Na kraju je Šimović Mihajlo od strane Zavoda za školstvo pročitao izvještaj o rezultatima postignutim u nastavi geografije na temelju pregleda škola u kotaru Varaždin za školsku godinu 1960./61.

Na početku ove školske godine održana je terenska nastava na Kalniku. (6 X 1962). Tom prilikom je Pepeonik Zlatko, asistent iz Zagreba, održao predavanje o geografskoj problematiki Kalnika i šire okolice. Na Varaždinbregu je Jandrašić Radovan dao prikaz geografskog položaja Varaždina i njegove okolice. Prikazana su dva nastavna filma s geografskim sadržajem.

R. Jandrašić

OGRANAK GEOGRAFSKOG DRUŠTVA HRVATSKE U VINKOVCIMA

Školska godina 1961./62. ogranak GDH Vinkovci radio je u zajednici sa prosvjetno-pedagoškom službom.

24. X 1961. održano je savjetovanje nastavnika geografije. Tom je prilikom održao predavanje prosvjetni savjetnik Milan Nestorović: »Neki problemi u nastavi geografije u našim školama«. U diskusiji su članovi ogranka iznosili svoja zapažanja i iskustva. Osim ovog prof. Svetozar Lončar održao je predavanje: »Hidroenergija i njeni iskorištavanje u FNRJ« popraćeno filmom.

Na žimskom seminaru i godišnjoj skupštini GDH u Zagrebu 28., 29. i 30. I 1962. god. sudjelovalo je 20 nastavnika s područja vinkovačkog kotara. 19. V 1962. god. organizirana je jednodnevna ekskurzija za nastavnike geografije u pravcu: Vinkovci—Županja—Brčko—Drenovci—Spačva—Vinkovci, na kojoj je sudjelovalo 30 nastavnika. Svrha ekskurzije bila je upoznavanje kotara. Posjećena su veća privredna poduzeća i održana slijedeća predavanja:

U Županji: »Privredno ekonomski značaj šećerane »Boris Kidrič« prof. Danica Grubor. Nakon predavanja razgledan je pogon šećerane i tvornica mlijeka »Pionir«.

U Brčkom su učesnici ekskurzije razgledali klaonicu i hladnjaču, te tvornicu trikotaže »Interplet«.

U Spačvi je održao predavanje ing. Đuka Babogredac: »Ekonomski značaj spačvanskog bazena« a prof. Marija Bašić: »Važnost kanala Vukovar—Šamac«.

D. Svilar